

Mélyi József

Tét nélkül?

Fikciós valóság.

A Fiatalképzőművészek Stúdiójának kiállítása

Budapest Galéria Kiállítóháza

2000. január 21–február 13.

Már a cím is döcög. Fikciós valóság, fikció és valóság – az a gyanúm, ha címről van szó, a valóság és a fikció szavak összerakogatásából ma már leginkább csak közhelyek születhetnek. Mert hát milyen is lenne a valóság fikció nélkül? Etc.

A fiatal művészek tematikus seregszemléjéből ezúttal hiányzott a valódi téma, maradtak a fiatalok, akik számára a generációs vita óta minden egyes kiállítás akár bizonyítási kényszert is jelenthetne. Általánosságban azonban elmondható, hogy a magyar képzőművészetben a Sturcz-féle vita nyomán sokak által várt felfrissülés, letisztulás elmaradt. Talán jól jellemzi a helyzetet, hogy az elmúlt évben csupán két festő gondolta radikálisan újra művészetét: Bak Imre és Birkás Ákos.

A negyvenen inneni generációk előtt az utóbbi években – elsősorban a Fiatalképzőművészek Stúdiója munkájának köszönhetően – nagyon sok külföldi és hazai kiállítás- és ösztöndíj-lehetőség nyílt meg. Hazai pályán egy sebtében összeállított csoportos tárlat ma már tét nélküli – és ez a kiállítás alapvető gondja. A művek színvonala hullámzó, mint mindig, de mindent egy szinten tesz súlytalanná az érdektelenség.

A kurátor, *Készman József*, úgy tűnik, nem döntötte el, hogy kinek szóljon a kiállítás, a szűkebb (sőt egyre szűkebb) szakmai körnek, vagy a (virtuálisan mégiscsak létező) nagyközönségnek. Ha a téma parttalanságából indult ki, és minden létező összefüggést, asszociációt fel akart villantani, akkor abba beleférnek a bemutatott filmek is: az *Olajfaló*,

Előd Ágnes

Gömbvillám • fotó: Rosta József

Nagy Gabriella

Csodálatos találkozás
(öcsémrel és szüleimmel), fotó,
50x60 cm

Gerhes Gábor

Szomszédos pályák – Szülői ház kétszer • fotó: Rosta József

Ravasz András

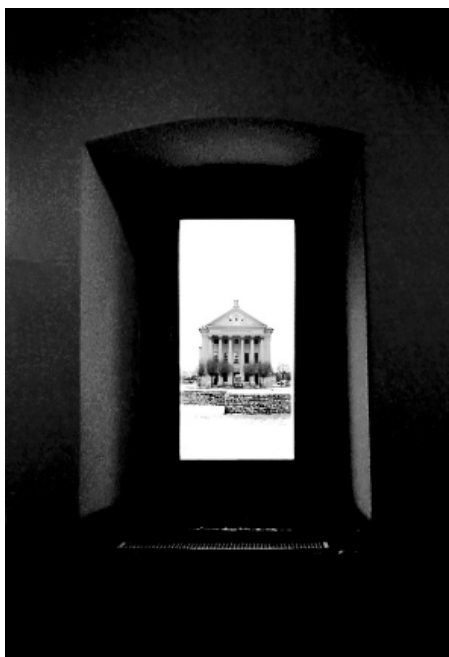
Yves Klein nem én vagyok • fotó: Rosta József

Az *igazi Mao* (de még így sem tudom megmagyarázni, hogy került a kiállított munkák mellé az *Ideglelés* című film plakátja), ha azonban kicsit is szűkíti a válogatást, akkor a filmek jelenléte szemet szúróan abszurd. Azonban még egy ilyen nehezen magyarázható baki mellett is lehetett volna jobb a kiállítás összképe.

Szabó Dezső maketteket építve, majd ezekről fényképeket készítve rendkívül következetesen igyekszik megvalósítani képi és művészeti elgondolásait. Talán az ő művészete lehetett volna egy komoly, jól végiggondolt *Fikciós valóság* kiállítás kiindulópontja. De nem az itt bemutatott dokumentáció, amely azt feltételezi, hogy a néző annyira bensőséges viszonyban van a művész munkáival, hogy már csak az apró műhelytitkok megfajtására kíváncsi. A mű nélkül a leleplező fotók értelmezhetetlenek. *Chilf Mária* fiktív test-elszíneződésekről készült képe egy nagyobb, komplex műegyüttes része, ebből kiszakítva nem hat. *Lakner Antal* művét, hiába remek, már túl sokszor láthatuk, ennél megfelelőbb kontextusban is, a kiállításához pedig annál mélyebb igazságot, hogy ez is fikció, nem tesz hozzá. *Wächter Dénes* és *Kósa János* képeit elnyeli a folyosó. *Fejérvári Zsolt* új műfajba tett kirándulása sok lehetőséget hagy nyitva, de csak nehezen köthető az őt körülvevő munkákhoz. Végül: az igazán fiatalok bevonása a kiállításba komoly tett lehetett volna, de műveik alapján inkább elhamarkodottnak tűnik.

A kiállításból hiányzik a következetes vonalvezetés, hol ötletszerű, hol pedig nagyon sablonos a rendezés, és így tulajdonképpen egyetlen műnek sincs esélye arra, hogy igazán hasson. A tét nélküli kiállítások pedig csak arra jók, hogy még több nézőt tartsanak távol a kortárs kiállításoktól.

(Az írás először a C3 Exindex c. online folyóiratában jelent meg.)

Fejérvári Zsolt

Rémálom I. 45x60 cm, C print, fólia